HZJZ
HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

Zagreb, 8. lipnja 2020.

Preporuke za sprječavanje zaraze bolešću COVID-19 tijekom održavanja izbornih skupova

Preporuke se izdaju radi zaštite sudionika izbornih skupova tijekom izbornog procesa s obzirom na epidemiološku situaciju i epidemiju bolesti COVID-19 u Hrvatskoj. Preporuke se odnose na organizatore, građane, službene osobe, govornike i izvođače te ostale osobe koje će sudjelovati na izbornim skupovima.

1. Opće preporuke

Izborni skupovi. Preporučuje se, ako postoji mogućnost, organiziranje izbornih skupova na otvorenom.

Vidljive obavijesti. Na ulazu u prostor gdje se održava izborni skup (bilo da je riječ o otvorenom prostoru ili zatvorenom) ili neposredno nakon ulaza na vidljivom je mjestu potrebno postaviti obavijest o obvezi pridržavanja općih higijenskih mjera i mjera fizičkog distanciranja u skladu s preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo: https://bit.ly/2ZQd3Lb

Pojačana osobna higijena. Potrebno je izbjegavati nečistim rukama dodirivati usta, nos, oči i lice. Ruke se moraju redovito dezificirati.

Kašljanje/kihanje. Kod kašljanja i kihanja usta i nos prekrivaju se laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba odbaciti u koš za otpad s poklopcem te treba dezinficirati ruke. Pri kašljanju i kihanju treba okrenuti lice od drugih osoba.

Dezinfekcija ruku. Na ulazu u prostor te unutra na još pokojem lakše dostupnom mjestu organizatorima, osoblju i ostalim sudionicima te prisutnim građanima treba biti osiguran dozator s dezinfekcijskim sredstvom za ruke (npr. na bazi 70-postotnog alkohola ili drugim dezinfekcijskim sredstvom registriranim kao antiseptik za primjenu na ljudskoj koži) i jasno istaknuta obavijest o obvezi dezinfekcije ruku. Osoblje treba voditi brigu da dozator pravovremeno opskrbljuju novim količinama dezinficijensa kako bi ga uvijek bilo dovoljno.

Fizička udaljenost. Za cijelo vrijeme boravka u prostorima, uključujući dolazak i odlazak, preporučuje se održavanje fizičke udaljenosti između osoba (organizatora, službenih osoba, govornika i izvođača) od 1,5 metra.

HZJZ
HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

Posuđe. Čaše, posuđe i druge predmete ne treba dijeliti s drugim osobama.

Maske za lice. Preporučuje se korištenje maske za lice tijekom boravka u zatvorenim prostorima, osim za govornike i izvođače. Upute za pravilno korištenje maski za lice dostupne su na sljedećoj poveznici: https://bit.ly/3caB81N

Dnevno mjerenje tjelesne temperature. Sve osobe koje u bilo kojem svojstvu sudjeluju na izbornom skupu prije dolaska na skup trebaju izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je tjelesna temperatura u jutarnjim satima viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba telefonski kontaktirati nadležnog liječnika obiteljske medicine i ne dolaziti na skup.

Na vidljivim mjestima trebaju biti istaknute obavijesti o tome da osobe koje imaju povišenu tjelesnu temperaturu ili druge simptome i znakove bolesti dišnih puteva ne smiju sudjelovati u okupljanju.

Evidencija. Preporučuje se vođenje evidencije osoba koje sudjeluju (organizatora, službenih osoba, govornika i izvođača) radi lakšeg praćenja kontakata u slučaju eventualne pojave zaraze virusom SARS-CoV-2 pri čemu će se prikupljati osnovni podatci: ime, prezime i broj telefona.

2. Održavanje izbornih skupova

Označavanje sjedećih i stojećih mjesta. Preporučuje se da se unaprijed označe sva sjedeća mjesta koja trebaju međusobno biti udaljena najmanje 1,5 metar. U zatvorenom se prostoru preporučuje da se omoguće isključivo sjedeća mjesta. Ako nije moguće organizirati skup na način da svi sjede, nužno je osigurati minimalan razmak svakog prisutnog građana od 1,5 metra u svim smjerovima od drugih, osim ako se radi o članovima istog kućanstva.

Ograničenje ukupnog broja prisutnih građana u zatvorenom prostoru. Najveći broj prisutnih građana koji mogu istovremeno boraviti u zatvorenim prostorima, uz poštovanje preporučene fizičke udaljenosti od 1,5 metra među osobama, organizator će odrediti sukladno veličini prostora prema kriteriju 4 m^2 površine po osobi.

Ograničenje ukupnog broja prisutnih građana na otvorenom. Najveći broj prisutnih građana koji mogu istovremeno boraviti na otvorenom, uz poštovanje preporučene fizičke udaljenosti od 1,5 metra među osobama, organizator će odrediti sukladno veličini prostora.

Redoslijed ulaska i izlaska. Preporučuje se da građani koji žele prisustvovati ulaze jedan po jedan na način da prvi koji ulazi zauzima najudaljenije mjesto u gledalištu, gledajući od ulaza, i tako po redu. Preporučuje se razmak među osobama od najmanje 1,5 metra kod ulaska, kretanja i izlaska. Preporučuje se da se izlazak prisutnih građana organizira tako da izlaze jedan po jedan i to na način

HZJZ
HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

da prva izlazi osoba najbliže izlazu. Prisutne treba podsjetiti da i nakon završetka programa drže fizički razmak, da se ne zadržavaju u grupama i ne ostvaruju bliske kontakte jedni s drugima. Preporučuje se regulirati izlazak organizatora poštujući mjere fizičke udaljenosti, najbolje odvojeno, jedan po je dan, uz izbjegavanje susreta s publikom.

Glazbeni program. Razmak od 2 metra preporučuje se između, i od, izvođača pjevačkih dionica te glazbenika s puhačkim instrumentima. Preporučuje se razmak od 4 metra između publike i govornika, odnosno izvođača na sceni.

Promotivni materijali. Ako se tijekom izbornog skupa dijele promotivni materijali to se provodi na način da za to zadužena osoba dijeli pojedinačne artikle građanima, održavajući pritom što veću udaljenost i sa što manje kontakta te da učestalije dezinficira ruke.

Prodaja i posluživanje hrane i pića. Prodaja i posluživanje hrane i pića odvija se prema preporukama za rad ugostiteljske djelatnosti. Preporuke za sprječavanje infekcije u ugostiteljskim objektima dostupne su na poveznici: https://bit.ly/3epLcVT

Maksimalna zaštita sudionika skupa. Prilikom interakcije s govornicima i izvođačima skupa, službene osobe trebaju koristiti masku za lice koja prekriva nos i usta. Treba im stalno biti na raspolaganju priručno dezinfekcijsko sredstvo kojim će redovito dezinficirati ruke.

3. Pojačana higijena prostora

Prozračivanje prostora. Preporučuje se da se zatvoreni prostor prozračuje najmanje dvaput dnevno**,** pola sata prije i nakon programa izbornog skupa ili, ako je moguće, da se prozori ostave otvorenima.

Klima uređaji, uređaji za grijanje i ventilaciju. Općenita preporuka za unutarnje prostore je prozračivanje otvaranjem prozora, a manje korištenjem ventilacijskih sustava. Pri korištenju ventilacijskih sustava treba posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzine zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba redovito provjeravati pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se ventilacija povećanim postotkom vanjskog zraka koji cirkulira u sustav te način rada bez recirkulacije kako bi se poticale promjene zraka koje smanjuju koncentraciju potencijalno zaraznih čestica.

Veličina prostora. Organizacija skupa moguća je isključivo u prostorima koji mogu udovoljiti tehničkim i sigurnosnim uvjetima da se može poštivati fizička udaljenost od 1,5 metra između sudionika, prisutnih građana i službenih osoba odnosno 2 metra za eventualno prisutne puhače i za pjevače, te 4 metra između publike i govornika, odnosno izvođača na sceni.

HZJZ
HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366
www.hzjz.hr

Čišćenje prostora. Često dodirivane površine kao što su ručke na vratima, ručke na prozorima, radne površine, rukohvati, slavine u toaletima, tipke vodokotlića, prekidači za struju, zvona na vratima, tipke u dizalima te druge dodirne površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinficirati prije početka i na kraju svake izvedbe i programa, a najmanje dvaput dnevno. Pri planiranju rasporeda, potrebno je osigurati dovoljno vremena za ulazak i izlazak prisutnih građana, govornika i izvođača, te u slučaju dva uzastopna događanja omogućiti dovoljno vremena za dezinfekciju prostora. Detaljnije upute dostupne su na sljedećim poveznicama:

- **Bez oboljelih od COVID-19:** https://bit.ly/2VLkkt3
- **Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19:** https://bit.ly/3d1WmiS